

IZVJEŠTAJ FINANSIJSKE REVIZIJE

**PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠTAJA O FINANSIJSKOJ REVIZIJI
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU**

Broj: 01-02-06-11-1-623-4/25

Sarajevo, septembar 2025. godine

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
II.	IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA	3
1.	UVOD	3
2.	OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA.....	5
2.1	Realizovane preporuke.....	5
2.2	Djelimično realizovane preporuke.....	5
2.3	Nerealizovane preporuke.....	8
2.4	Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja.....	10
3.	POSTUPANJE PARLAMENTA FBiH	10
4.	DODATNE PREPORUKE	11
5.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	11
6.	PRILOG	14

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Predmet

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je praćenje postupanja po preporukama iz **Izvještaja o finansijskoj reviziji Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu**,¹ u skladu s odredbama Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06), u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava² i Procedurom za praćenje postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji.

Vrhovne revizijske institucije imaju važnu ulogu u praćenju preduzetih mjera subjekta revizije shodno ISSAI-ju 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora. Praćenje je usmjereno na to da li je subjekt revizije adekvatno adresirao postavljena pitanja, te se prilikom praćenja razmatraju i šire implikacije.

Odgovornost rukovodstva za postupanje po preporukama

Direktor Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine odgovoran je za pripremu programa provođenja datih preporuka, za provođenje i za izvještavanje o provedbi.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da provedemo praćenje i damo ocjenu i zaključak o postupanju po datim preporukama. Praćenje podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je subjekt revizije i u kojoj mjeri preduzeo aktivnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih neusklađenosti, slabosti i propusta koji su identifikovani u revizorskom izvještaju.

Meksička deklaracija³ daje slobodu VRI⁴ da iznose zapažanja i daju preporuke u izvještajima o reviziji. Također, Deklaracijom se nalaže postojanje efektivnih mehanizama za praćenje postupanja po preporukama VRI, odnosno da VRI imaju vlastiti interni sistem praćenja kojim se osigurava da revidirani subjekti na odgovarajući način i propisno odgovore na nalaze i preporuke VRI, kao i one koje utvrdi zakonodavna vlast, neki od njenih odbora/komisija ili upravni odbor revidiranog subjekta.

Shodno INTOSAI-ju P 12 – Vrijednosti i koristi vrhovnih revizijskih institucija – pokretanje promjena u životima građana, VRI trebaju imati efektivne mehanizme za praćenje realizacije preporuka, te javno izvještavati o preduzetim mjerama, s ciljem jačanja odgovornosti državnih i javnih organa.

Praćenje uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza koji potkrepljuju zaključke iskazane po pitanju postupanja po datim preporukama.

Nezavisni smo od Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, i ispunili smo etičke odgovornosti.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naš zaključak.

¹ Broj: 01-02-06-11-1-3320-7/22

² Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 17/25). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

³ INTOSAI-P 10 - Meksička deklaracija o nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija

⁴ VRI – vrhovne revizijske institucije

Zaključak

Na osnovu praćenja postupanja po preporukama iz **Izveštaja o finansijskoj reviziji Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu** utvrđeno je da, od ukupno 12 datih preporuka:

- jedna preporuka je realizovana (8%);
- šest preporuka je djelimično realizovano (50%);
- četiri preporuke nisu realizovane (34%);
- za jednu preporuku (8%) nije izvršena ocjena postupanja.

Na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza i izvršene ocjene postupanja po preporukama zaključeno je da nisu preduzeti odgovarajući koraci na implementaciji datih preporuka, zbog čega su ostale četiri nerealizovane i šest djelimično realizovanih. Iako je Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine postupio u skladu sa članom 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i donio program mjera za prevazilaženje slabosti i nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju, konstatovano je da nisu poduzimane aktivnosti na njegovoj implementaciji. Preporučuje se nastavak rada i intenziviranje aktivnosti na realizaciji preostalih preporuka, s ciljem jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Sarajevo, 26. 9. 2025. godine

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Nina Džidić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Mirza Kudić, s.r.

II. IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zavod) za 2022. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju je dato 12 preporuka s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Praćenjem su obuhvaćene aktivnosti subjekta na implementaciji preporuka do 31. 12. 2024. godine, a uvažene su i informacije o poduzetim aktivnostima do sačinjavanja ovog Izvještaja. Podaci i informacije o preduzetim aktivnostima prikupljene su putem Upitnika o postupanju po preporukama (u daljnjem tekstu: Upitnik), dostavljene dokumentacije, te putem analize važeće regulative relevantne za subjekta.

Zavod je uz odgovore na Upitnik trebao dostaviti relevantnu dokumentaciju kojom dokazuje odgovore. Ukoliko relevantna dokumentacija nije dostavljena uz Upitnik ili do okončanja praćenja postupanja po preporukama, smatra se da aktivnosti na realizaciji preporuka nisu preduzete.

Analizom dostavljene dokumentacije, odgovora na Upitnik i informacija dobivenih na osnovu provedenih intervjua izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasifikovana prema sljedećim kategorijama:

- **realizovana preporuka**
- **djelimično realizovana preporuka**
- **nerealizovana preporuka**
- **preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja**

U tabeli je pregled datih preporuka u **Izveštaju o finansijskoj reviziji Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu**, koje su predmet praćenja:

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti.	4.
2.	Planiranje potrebnih količina vakcina vršiti na osnovu realnih pokazatelja, kako bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1.
3.	Poduzeti aktivnosti na donošenju akta kojim bi se definisao način knjigovodstvenog evidentiranja i praćenja zaliha, te na realnom iskazivanju zaliha vakcina, kako u količinama tako i po vrijednosti, u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor.	5.1.
4.	U finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.	7.
5.	Donijeti interni akt o vlastitim prihodima na koji saglasnost daje Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.	7.1.1
6.	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.	7.1.2.2
7.	Izdatke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.1.2.2
8.	Za sistematizovana radna mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.	7.1.2.2
9.	Sredstva za reprezentaciju pravdati u skladu s Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.	7.1.2.2
10.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.	7.2.2
11.	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi, a tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da sadrži sve informacije, shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama.	8.
12.	Blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini, a preuzimanje obaveza na teret budžeta vršilo u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	8.

2. OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Na osnovu izvršenog praćenja konstatovano je da, od ukupno 12 datih preporuka:

- jedna preporuka je realizovana (8%);
- šest preporuka je djelimično realizovano (50%);
- četiri preporuke su nerealizovane (34%);
- za jednu preporuku nije vršena ocjena postupanja (8%).

U prilogu ovog Izvještaja nalazi se upitnik o postupanju u kojem je Zavod dao ocjenu i komentar za svaku preporuku, te ocijenio da je realizovao devet preporuka, da je jedna preporuka djelimično realizovana, dok dvije preporuke nije ocijenio.

Na osnovu provedenog praćenja postupanja po preporukama utvrdili smo da se ocjene revizora razlikuju od ocjene Ministarstva. Zaključci revizora zasnivaju se na revizorskim dokazima i datim obrazloženjima odgovornih lica, i za svaku ocjenu dat je odgovarajući komentar.

2.1 Realizovane preporuke

Zavod je realizovao sljedeću preporuku:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.	Uvidom u dokumentaciju odabranih uzoraka za 2024. godinu konstatovano je da su rashodi i izdaci priznati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

2.2 Djelimično realizovane preporuke

Zavod je djelimično realizovao sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti.	Zavod je usvojio Strategiju upravljanja rizicima sa definisanom mapom rizika u 2021. godini. Sačinjena je mapa procesa i u 2025. godini procesi su uneseni u PIFC aplikaciju, a unos rizika po pojedinačnim procesima je u toku kako bi se sačinio registar rizika. Zbog navedenog, identifikacija i praćenje rizika nije izvršeno, zbog čega je preporuka ocijenjena kao djelimično realizovana.

- Planiranje potrebnih količina vakcina vršiti na osnovu realnih pokazatelja, kako
2. bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Zavod je preporuku ocijenio kao realizovanu i u Upitniku dostavio opis procedure za planiranje vakcina, te je naveo podatke koje koristi prilikom planiranja potrebnih količina. Izvršili smo analizu planiranja uvidom u dostavljene podatke količina vakcina na stanju na kraju 2023. i 2024. godine, planiranih i nabavljenih vakcina u toku 2024, kao i broja živorođene djece u FBiH prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Dostavljen nam je i Trogodišnji plan nabavke vakcina za 2025-2027, kao i obrazloženje da je planiranje izvršeno uzimajući u obzir ciljanu populaciju djece (16.500), broj doza po vakcini, te procijenjene obuhvate po vrsti vakcine. Ciljani obuhvat Zavoda za obaveznu imunizaciju iznosi 95%, u skladu sa važećom Naredbom o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti. Uvidom u planove za trogodišnji period, planirana populacija je 16.500 djece, iako je broj živorođene djece u 2024. godini iznosio 15.883 i ima tendenciju opadanja svake godine za oko 300 djece.⁵ Trogodišnje planiranje potrebnih količina bazirano je na većem broju populacije od broja živorođene djece, tako da se viškom vakcina može pokriti vakcinacija djece koja u prethodnom periodu nije izvršena. Planiranje je izvršeno s ciljem povećanja ciljanog obuhvata vakcinacije koja je do sada ostvarena samo za vakcine BSG i hepatitis B. Međutim, Trogodišnjim planom iskazana je potreba nabavke BSG vakcina po 70.000 komada godišnje, iako je distribucija u toku 2024. godine iznosila oko 50.000. Također, za HPV vakcinu koja je namijenjena za djevojčice (koje čine 48% populacije) i za koju još uvijek ne preovladava velika zainteresovanost,⁶ planiraju se značajno veće količine vakcina (2025: 8.000 doza, 2026: 9.000 doza i 2027: 10.000 doza), iako zalihe iz prethodnog perioda nisu utrošene, te je stanje na kraju 2024. godine iznosilo 2.215 doza. U toku 2024. godine nabavljeno je dodatnih 2.700 doza, a utrošeno je 4.926 doza. Iako su na kraju 2024. godine na skladištu evidentirane vakcine ukupne vrijednosti 2.171.099 KM, u 2025. godini planirane su nabavke vakcina ukupne vrijednosti 7.191.393 KM. Zavod nabavlja vakcine sa dužim rokovima trajanja kako bi osigurao neometanu imunizaciju. Međutim, nisu prezentovani podaci o uništenim vakcinama kojima je istekao rok.

⁵ Izvor: [Demografska-statistika-2024.pdf](#)

⁶ Izvor: „Tablica 2. PLAN POTREBA U CJEPIVU za posebne skupine i pod povećanim rizikom u FBiH, ZA 2024“

Zbog navedenog, ne možemo potvrditi da su sve planirane količine vakcina izvršene na osnovu realnih pokazatelja i potreba, te je data preporuka ocijenjena kao djelimično realizovana.

3. Poduzeti aktivnosti na donošenju akta kojim bi se definisao način knjigovodstvenog evidentiranja i praćenja zaliha, te na realnom iskazivanju zaliha vakcina, kako u količinama tako i po vrijednosti, u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor.

Zavod je ocijenio da je preporuka realizovana.

U 2023. godini donio je Procedure o upravljanju zalihama laboratorijskog materijala, kancelarijskog i ostalog materijala i vakcina, kojima je uredio način knjigovodstvenog evidentiranja zaliha. Međutim, Procedurama završna knjiženja zaliha nisu definisana u skladu s članom 49. Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i Trezor, kojima je definisano da se nakon izvršenog popisa za iznos salda zaliha materijala izvrši ispravka rashoda materijala i sitnog inventara za iznos neutrošenih zaliha. Također, uspostavljeno je materijalno evidentiranje zaliha vakcina po količinama i vrijednostima od 1. 1. 2025. godine, ali ne i za laboratorijski, kancelarijski i ostali materijal. Zbog navedenog data preporuka je ocijenjena kao djelimično realizovana.

4. U finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

Zavod je preporuku ocijenio kao realizovanu. Uvidom u Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta konstatovano je da su iskazane planske vrijednosti rashoda i izdataka iz posljednjeg usvojenog i objavljenog budžeta, ali nisu iskazani planirani prihodi u iznosu od 300.000 KM, što nije u skladu s članom 7. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

5. Za sistematizovana radna mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.

Zavod je preporuku ocijenio kao realizovanu.

U izvještaju o finansijskoj reviziji Zavoda za 2022. godinu konstatovano je da je na osnovu ugovora o djelu bilo angažovano pet izvršilaca za obavljanje poslova sistematizovanih radnih mjesta.

Tokom 2024. godine, po osnovu ugovora o djelu od ukupno pet angažovanih izvršilaca, jedan je obavljao poslove sistematizovanog radnog mjesta (mikrobiološka analiza sanitarnog materijala), i to do povratka zaposlenice sa specijalizacije.⁷

⁷ Zaposlenici je odobrena specijalizacija 15. 9. 2020. godine sa početkom obavljanja 1. 10. 2020. godine. Specijalizacija iz oblasti kliničke mikrobiologije traje 60 mjeseci (pet godine). U skladu sa važećom zakonskom regulativom, specijalistički ispit se polaže najkasnije u roku od šest mjeseci od završetka specijalističkog staža, čime je krajnji rok za povratak zaposlenice sa specijalizacije 1. 4. 2026. godine.

	Zavod je, uz saglasnost Vlade FBiH, u 2025. godini objavio konkurs za prijem višeg stručnog saradnika na poslovima humane mikrobiologije na određeno vrijeme do završetka specijalizacije radnice Zavoda, ali nije bilo prijavljenih kandidata. Prema izjavi odgovorne osobe, angažman na osnovu ugovora o djelu će se okončati krajem 2025. godine. S obzirom na to da su se navedeni poslovi obavljali u kontinuitetu tokom revidirane godine, preporuka je ocijenjena kao djelimično realizovana.
6. Sredstva za reprezentaciju pravdati u skladu s Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.	Prema izjavi odgovorne osobe, u toku revidirane godine direktor je imao samo jedan izdatak za reprezentaciju za koji je sačinjen pismeni izvještaj o svrsi korištenja. Preostali izdaci za reprezentaciju (43.731 KM) odnose se na hranu i piće tokom radionica i edukacija. Uvidom u dokumentaciju (fakture i priloge) uzorkovanih izdataka za reprezentaciju konstatovano je da se odnose na konzumaciju jela i pića za učesnike na radionicama i edukacijama koje se finansiraju iz doniranih projektnih sredstava. Međutim, uz dokumentaciju vezanu za izdatke za reprezentaciju nisu sačinjeni i prezentirani kratki pismeni izvještaji o svrsi korištenja reprezentacije, što je obaveza u skladu sa Uredbom. Shodno navedenom, preporuka je ocijenjena kao djelimično realizovana.

2.3 Nerealizovane preporuke

Zavod nije realizovao sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Donijeti interni akt o vlastitim prihodima na koji saglasnost daje Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.	Zavod nije donio interni akt o vlastitim prihodima na koji Vlada FBiH treba dati saglasnost u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.
2.	Izdanke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	Zavod je preporuku ocijenio kao realizovanu. Uvidom u dokumentaciju odabranih uzoraka za 2024. godinu konstatovano je da nisu svi rashodi i izdaci evidentirali na pripadajućim pozicijama u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

3.

Plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi, a tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da sadrži sve informacije, shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Zavod je na poziciji lijekova evidentirao troškove transporta i skladištenja zaštitne opreme i vakcina, a na poziciji laboratorijskog materijala materijale i usluge održavanja opreme. Shodno navedenom, preporuka je ocijenjena kao nerealizovana.

Zavod je preporuku ocijenio kao realizovanu.

U izvještaju o finansijskoj reviziji Zavoda za 2022. godinu konstatovano je da nisu blagovremeno vršene izmjene i dopune Plana javnih nabavki (u daljnjem tekstu: Plan).

Također, za postupak „Nabavka usluga uvoza, skladištenja i transporta lijekova (vakcina), medicinskih sredstava i druge opreme za potrebe Zavoda u periodu 2022-2023. godine“ tenderska dokumentacija nije bila sačinjena na način da daje sve potrebne informacije potencijalnim ponuđačima za pripremu ponuda.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju za proces planiranja nabavki konstatovano je da je Plan za 2024. godinu usvojen u februaru, te da je tokom godine interno izvršeno sedam izmjena i dopuna Plana. Na Portal javnih nabavki jedna izmjena je objavljena 4. 3. 2024. godine, a preostalih šest tek 10. 7. 2025. godine. Shodno navedenom, utvrđeno je da izmjene Plana nisu bile blagovremeno dostupne na Portalu javnih nabavki u vrijeme dok su se postupci provodili. Planiranjem nabavki na ovaj način Zavod nije osigurao poštovanje principa transparentnosti jer ponuđačima nisu bile dostupne potpune informacije o predmetima nabavke.

Također, uvidom u prezentiranu dokumentaciju za postupak „Nabavka usluge skladištenja, uvoza i transporta vakcina, medicinskih sredstava i ostale opreme“ konstatovano je da su uslovi definisani tenderskom dokumentacijom i potpisanim ugovorom identični kao i kod postupka provedenog 2022. godine.⁸ U tenderskoj dokumentaciji nisu date sve potrebne informacije potencijalnim ponuđačima za pripremu ponuda u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima. Shodno navedenom, preporuka je ocijenjena kao nerealizovana.

⁸ Tenderskom dokumentacijom ukupna količina nije precizirana u momentu slanja poziva; mjesto izvršenja usluga je FBiH, a tačan popis mjesta i adresa izvršenja usluga utvrđuje se ugovorom; rok za izvršenje predmetnih usluga treba biti u najkraćem mogućem roku, od tačke ulaska u BiH do identificiranih korisnika na nivou FBiH. Zaključenim ugovorom sa izabranim ponuđačem utvrđena je cijena za izvršene usluge transporta i usluge skladištenja, dok tenderskom dokumentacijom nije specificirano šta se odnosi na usluge transporta i skladištenja.

4. Blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini, a preuzimanje obaveza na teret budžeta vršilo u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Zavod je preporuku ocijenio kao realizovanu. U izvještaju o finansijskoj reviziji Zavoda za 2022. godinu konstatovano je da je Zavod kasno pokretao postupke i zaključivao ugovore, te se realizacija vršila preuzimanjem obaveza na teret tekuće i iduće godine.

Uvidom u dokumentaciju revidiranih uzoraka konstatovano je da je Zavod za jedan otvoreni postupak i dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda pokretao postupke nabavki u aprilu i junu 2024. godine.

Međutim, zaključenim ugovorima je preuzeo obaveze na teret revidirane i naredne godine.⁹ Navedeno je imalo za posljedicu da Zavod nije postupio u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, čime je preporuka ocijenjena kao nerealizovana.

2.4 Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja je sljedeća:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.	Revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu nije izvršena jer su propisi kojima je bila utvrđena njena obaveza izmijenjeni 30. 8. 2023, odnosno 22. 12. 2023. godine. Ovim izmjenama je prestala obaveza revalorizacije, zbog čega nije vršena ocjena postupanja.

3. POSTUPANJE PARLAMENTA FBiH

Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju razmatrala je revizorski izvještaj na 5. sjednici, održanoj 25. 9. 2024. godine. Parlament FBiH je na sjednici 16. 6. 2025. usvojio Zaključke Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju, kojima je usvojen i Izvještaj Zavoda iz 2022. godine, te zadužio revidirane subjekte da u roku od 60 dana dostave plan provedbe preostalih preporuka.

Zavod je Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju 13. 8. 2025. godine dostavio Program aktivnosti na implementaciji preporuka/plan implementacije preostalih preporuka datih u finansijskoj reviziji za 2022. godinu sa rokovima i osobama odgovornim za implementaciju.

⁹ Za otvoreni postupak „Nabavka uredskog i drugog potrošnog materijala – lot 3 Materijal za čišćenje“ ugovor je zaključen u junu 2024. godine, s periodom važenja od 12 mjeseci, a najkasnije do realizacije procedure nabavke u 2025. godini. Za konkurentski zahtjev za dostavu ponuda „Nabavka štamparske i knjigovezačke usluge“ ugovor je zaključen u maju 2024. godine, s periodom važenja od jedne godine, dok je za postupak „Nabavke usluga skladištenja, uvoza i transporta vakcina, medicinskih sredstava i ostale opreme“ ugovor zaključen u julu 2024. godine, s periodom važenja do 31. 12. 2024. godine, a najkasnije do realizacije predmetne nabavke u 2025. godini.

4. DODATNE PREPORUKE

S obzirom na to da je praćenjem postupanja po preporukama utvrđeno da nisu sve u cijelosti realizovane, daje se sljedeća preporuka:

Zavodu:

- *poduzeti aktivnosti na implementaciji preostalih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, u cilju jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.*

5. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja finansijske revizije o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu Zavod je 22. 9. 2025. godine dostavio komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data u vezi sa: sačinjavanjem registra rizika Zavoda; planiranjem nabavke vakcina i upravljanjem ovim procesom; knjigovodstvenim evidentiranjem zaliha; iskazivanjem namjenskih prihoda u finansijskim izvještajima; angažovanjem izvršilaca po osnovu ugovora o djelu; pravdanjem utroška sredstava za reprezentaciju; evidentiranjem rashoda na pripadajućim pozicijama i sačinjavanjem i objavom plana javnih nabavki.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u komentaru vezanom za planiranje nabavki vakcina navedeno je da je proces planiranja vakcina složen i o njemu brinu nadležne službe. Zavod je dužan osigurati kontinuiranu zdravstvenu zaštitu od dječijih i drugih zaraznih bolesti u FBiH (80 domova zdravlja, 19 porodilišta i dr.). Na taj način osigurava i sigurnosnu zaštitu stanovništva u slučaju pojave vanrednih stanja, npr. epidemija morbila u 2024. godini i epidemije velikog kašlja, u kojoj je vanredno vakcinisano više od 10.000 djece vakcinama pohranjenim na zalihama Zavoda. Također, navedeno je da minimalne količine uobičajenog vakcinalnog otpada dodatno ukazuju na dobro upravljanje vakcinama, te stoga komentar ocjenjuju kao tendenciozan i dijelom javne negativne propagande protiv imunizacije, koji treba izbrisati, a preporuku ocijeniti kao realizovanu, jer smatraju da su u potpunosti prezentovali ovaj proces sa svim dokazima prilikom obavljanja revizije.

Obavljanje poslova iz nadležnosti revidiranih subjekata je predmet finansijske revizije shodno utvrđenim kriterijima. U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zavod je nadležan za planiranje i distribuciju vakcina, nadzor i evaluaciju provođenje obaveznih imunizacija na teritoriji FBiH. Preporuka ima za cilj da Zavod efikasno koristi javna sredstva te da planira potrebne količine vakcina na osnovu realnih pokazatelja. Prilikom obavljanja praćenja uvaženi su podaci iz Godišnjeg plana za 2024, Trogodišnjeg plana 2025-2027, Godišnjeg izvještaja o zaraznim bolestima i provedenoj imunizaciji u FBiH u 2024. godini, kao i zvanični statistički podaci Federalnog zavoda za statistiku. Na osnovu izvršenog uvida u sve navedeno, planiranje potrebnih količina vakcina BSG i HPV nije izvršeno na osnovu realnih pokazatelja i stanja zaliha na kraju 2024. godine;

- u komentaru vezanom za primjenu tačke 49. Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i Trezor, navedeno je da Ured za reviziju treba dati preporuku zakonodavcu za izmjenu ove tačke, kojom je definisano da se nakon izvršenog popisa za iznos salda zaliha materijala izvrši ispravka rashoda materijala i sitnog inventara za iznos neutrošenih zaliha. Zavod smatra da se ovakvim načinom knjiženja stvara pogrešna slika o materijalnim troškovima, te je, kao i drugi budžetski korisnici koji vode zalihe materijala, odabrao alternativno rješenje i zalihe evidentira u vanbilansnoj evidenciji.

U 2022. godini data je preporuka Zavodu da donese interni akt kojim bi se definisao način knjigovodstvenog evidentiranja i praćenja zaliha u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor, kojima je definisan način iskazivanja zaliha na kraju obračunskog perioda. Zavod je svojim internim procedurama propisao evidentiranje neutrošenih zaliha materijala na vanbilansnoj evidenciji, što nije u skladu sa važećim podzakonskim aktom. Također, internim procedurama nije definisano evidentiranje zaliha vakcina na kraju obračunskog perioda, koje su na kraju 2024. godine iznosile 2.171.099 KM;

- u vezi sa angažovanjem izvršilaca po osnovu ugovora o djelu, Zavod je više puta ukazivao da na tržištu rada ne postoji specijalista kliničke mikrobiologije koji bi zasnovao radni odnos na određeno vrijeme do završetka specijalizacije radnice. Zavod je, uz saglasnost Vlade FBiH, posljednji put u aprilu 2025. godine objavio konkurs za prijem višeg stručnog saradnika na poslovima humane mikrobiologije na određeno vrijeme do završetka specijalizacije radnice Zavoda, ali nije bilo prijavljenih kandidata.

S obzirom na to da se radi o sistematizovanom radnom mjestu za koje se izvršilac angažuje putem ugovora o djelu od 2020. godine, nije prezentovano da je prethodnih godina pokrenuta procedura javnog konkursa za popunjavanje te pozicije. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o radu;

- vezano za pravdanje izdataka za reprezentaciju Zavod je tražio da se dopuni navod o izdacima u iznosu od 43.731 KM koji se odnose na izdatke evidentirane na kontu reprezentacije za radionice i edukacije finansirane iz doniranih sredstava. U postupku revizije prezentovani su spiskovi prisutnih učesnika na radionicama iz kojih se vidi za koga je nabavljana hrana i osvježenje. Zavod je prezentirao i zahtjeve za nabavku ovih usluga koje ispostavlja koordinator projekta.

U komentaru revizora je navedeno da se ovaj iznos odnosi na hranu i piće tokom radionica i edukacija koje se finansiraju iz doniranih projektnih sredstava. Međutim, uz dokumentaciju vezanu za izdatke za reprezentaciju nisu sačinjeni i prezentirani kratki pismeni izvještaji o svrsi korištenja reprezentacije, što je obaveza u skladu sa Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama, kojom nisu predviđeni izuzeci za priznavanje izdataka za reprezentaciju finansiranih doniranim sredstvima;

- Zavod je naveo da je evidentirao izdatke tekućeg održavanja laboratorijske opreme koji su nastali zbog vanrednih popravki i održavanja aparata, na poziciji troškova laboratorijskog materijala, zbog ograničenih budžetskih sredstava na pripadajućoj poziciji.

Navedeno nije u skladu s članovima 6. i 7. Zakona o izvršenju Budžeta FBiH za 2024. godinu kojima je definisano da se odobrena sredstva mogu koristiti samo za namjene koje su određene Budžetom i da budžetski korisnici mogu stvarati obaveze do visine sredstava odobrenih operativnim budžetom. U slučaju nedostatka potrebnih sredstava Zavod treba dostaviti zahtjev za unutrašnju preraspodjelu sredstava Federalnom ministarstvu finansija, a nakon njenog odobrenja nadležnog ministarstva i unosa u trezorsku aplikaciju, mogu se vršiti potrebna knjiženja;

- vezano za sačinjavanje i objave plana javnih nabavki i njegovih izmjena, Zavod je u komentaru naveo da je izmjene i dopune plana javnih nabavki redovno objavljivao na internet-stranici Zavoda, a u 2025. godini i na portalu Agencije za javne nabavke.

Međutim, u 2024. godini sačinjeno je sedam izmjena plana javnih nabavki, od kojih je na Portalu javnih nabavki objavljena jedna 4. 3. 2024. godine, a preostalih šest tek 10. 7. 2025. godine. Navedeno nije u skladu s članom 17. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano da se usvojeni plan, kao izmjene i dopune, objavljuju na portalu javnih nabavki.

Dostavljene su i informacije o preduzetim aktivnostima koje nisu uticale na date nalaze u Izvještaju, a odnose se na sačinjavanje registra rizika Zavoda, koje će, prema dostavljenom komentaru, biti okončane do kraja septembra 2025. godine. Također, za iskazivanje namjenskog prihoda u finansijskim izvještajima Zavod je dostavio komentar da je u kvartalnim izvještajima za 2025. godinu iskazao planirane prihode, koji nisu prezentovani, te da će prihode iskazati i u godišnjem obračunu za 2025. godinu.

Praćenje postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu obavio je revizorski tim u sastavu: Azra Džeko – voditeljica tima, i Lamija Hodžić – članica tima.

Voditeljica tima

Azra Džeko, s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija
Federacije BiH**

Kimeta Bihorac, s.r.

6. PRILOG

Subjekt revizije:
Revidirana godina:

Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine
2022.

Upitnik o postupanju po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2022. godinu

Red. br.	Preporuka data u Izvještaju o finansijskoj reviziji	Da li je preporuka provedena?				Za odgovore „da” i „djelimično” potrebno je dati obrazloženje i priložiti dodatnu dokumentaciju, a za odgovor „ne” i „neprovođiva” potrebno je dati obrazloženje
		Da	Djelimično	Ne	Neprovođiva	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu upravljanja rizicima i kontrolnih aktivnosti.		x			Zavod je usvojio Strategiju upravljanja rizicima, broj: UV-01-01-01-1-148-69/21 od 16. 12. 2021. s definiranom mapom rizika. U toku su aktivnosti na uspostavljanju mape procesa i registra rizika. Najdalje do kraja juna 2025.g biti će završeno.
2.	Planiranje potrebnih količina vakcina vršiti na osnovu realnih pokazatelja, kako bi se osiguralo efikasno korištenje javnih sredstava u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	x				Kod planiranja nabavke vakcina evaluiraju se i ažuriraju programski ciljevi za naredne 3 godine, prioriteti, te planirana proširenja ili promjene u politici imunizacije. Za kvantifikaciju potreba koriste se podaci godišnjih izvještaja o distribuciji (zaprmljeno/utrošeno/odbačeno) i potrošnji cjepiva iz redovnog programa (broj vakcinisanih u odnosu na broj planiranih), kao i podaci FZS (o broju upisanih u matične knjige rođenih i umrlih za sve osobe do navršene 18 g.). Prognozirane potrošnje temelji se na potrošnji vakcina prethodnih godina i procjeni buduće potražnje za svaku godinu u trogodišnjem planu, kao i programskim planovima. Podaci koji su potrebni za planiranje nabavke vakcina uključuju: - Stanje zaliha vakcina u centralnom skladištu ZZJZ FBiH - OJ Mostar i u skladištima po kantonima u FBiH; - Rok trajanja za vakcine na zalihama kako bi se procijenilo hoće li se iskoristiti prije isteka roka; - Sve količine pošiljke vakcina koje su već naručene, ali još nisu primljene; - Utvrđeni intervali isporuke i trenutni raspored isporuke pošiljki; - Podaci o proizvodu: status registracije, status prethodnih isporuka, ako je primjenjivo, status proizvoda (formulacije, doze, broj jedinica po veličini pakiranja, jedinična cijena i druga), stopa rastura; - Informacije o dobavljačima: cijene, informacije o pakiranju, rokovi i plan isporuke; - Informacije o finansiranju: svi izvori finansiranja za nabavku, iznos i vrijeme obveza finansiranja, rasporedi isplate finansiranja kako bi se odredilo kada će sredstva biti dostupna za nabavku; - Informacije o nabavci: svi mehanizmi nabavke npr. tender, donatorska nabavka ili lokalna nabavka – vrijeme nabavke za svaki mehanizam nabavke; - Informacije o distribuciji: troškovi skladištenja i distribucije, ako je primjenjivo. U planiranju nabavki, uzimaju se u obzir i dostavljeni planovi zdravstvenih ustanova. Svaka zdravstvena ustanova koja obavlja imunizaciju prema član 61. Pravilnika o načinu provođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi (Službene novine Federacije BiH, broj 22/19), dužna je napraviti godišnji plan imunizacije i dostaviti ga KZZJZ, a ovaj ZZJZ FBiH najkasnije do 1. februara za tekuću godinu. Godišnji plan imunizacije se dostavlja na za to određenom obrascu iz Pravilnika. Nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave obavezno je dostaviti zdravstvenoj ustanovi koja obavlja imunizaciju svaka dva mjeseca popis osoba upisanih u matične knjige rođenih i umrlih za sve osobe do navršene 18 godine (Član 57. Pravilnika). Takodjer, uzima se u obzir i mogućnost nadoknade propuštene imunizacije u skladu sa godišnjom Naredbom, ako u bilo kojem kantonu ili općini u FBiH broj imuniziranih osoba koje podliježu Programu obaveznih imunizacija ne dostigne obuhvat od 95%, zdravstvene ustanove koje provode Program obaveznih imunizacija dužne su obavljati dopunsku imunizaciju, sve dok se ne dostigne propisani obuhvat (postotak). Specifična dinamika tržišta cjepiva zahtjeva anticipaciju mogućih nestašica i privremenih prekida programa imunizacije, redovna kašnjenja sa usvajanjem godišnjeg budžeta, prirodu natjecanja i specifično tržište vakcina, kao i proizvodni proces jednog biološkog proizvoda, što zahtjeva i osiguranje tzv. tampon zaliha („buffer stock”).
3.	Poduzeti aktivnosti na donošenju akta kojim bi se definisao način knjigovodstvenog evidentiranja i praćenja zaliha, te na realnom iskazivanju zaliha vakcina, kako u količinama tako i po vrijednosti, u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i Trezor.	x				Urađena Procedura o upravljanju zalihama laboratorijskog materijala, kancelarijskog i ostalog materijala i vakcina, broj: M-10-02-02-9.1-490/23 od 29.12.2023. godine

Upitnik o postupanju po preporukama

4.	U finansijskim izvještajima u kolone obrazaca koje se odnose na planirane pozicije unositi podatke iz posljednjeg budžeta koji je zvanično usvojila nadležna institucija, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.	x				primjenjuje se
5.	Donijeti interni akt o vlastitim prihodima na koji saglasnost daje Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o vrstama vlastitih javnih prihoda u FBiH.				x	Akt nije donešen iz razloga, što ovim propisom nećemo osigurati sa sigurnošću sva potrebna sredstva za nesmetan rad Zavoda, osobito laboratorija i nabavu cjepiva
6.	Rashode i izdatke priznavati na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) u izvještajnom periodu na koji se odnose, u skladu s članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.	x				primjenjuje se
7.	Izdatke za materijal i usluge evidentirati na pripadajućim pozicijama, u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	x				primjenjuje se
8.	Za sistematizovana radna mjesta angažovanje izvršilaca vršiti u skladu sa Zakonom o radu.	x				primjenjuje se
9.	Sredstva za reprezentaciju pravdati u skladu s Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.	x				primjenjuje se
10.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.				x	U sl.novinama br.99/23 izmijenjena su računovodstvene politike za budžetske korisnike, gdje je navedeno da se revalorizacija briše
11.	Plan javnih nabavki sačinjavati na način da daje jasne i precizne podatke o broju i procijenjenoj vrijednosti postupaka koji će se provoditi, a tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da sadrži sve informacije, shodno odredbama Zakona o javnim nabavkama.	x				primjenjuje se
12.	Blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki kako bi se realizacija ugovora vršila u tekućoj fiskalnoj godini, a preuzimanje obaveza na teret budžeta vršilo u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	x				primjenjuje se

Molimo Vas da na upitnik tačno odgovorite, jer odgovarate za tačnost navedenih podataka.

Pojašnjenja:

Djelimično-ukoliko realizacija preporuke nije okončana, ali je izvršena u najvećem dijelu.

Neprovedivo-ukoliko preporuku nije moguće provesti (npr. iz razloga što nije bilo aktivnosti, odnosno transakcija po osnovu koje je data preporuka/došlo je do promjene u regulativi).

Sarajevo, dd.mm. 2025. godine

Odgovorno lice

(Siniša Skočibušić, direktor)

